

Stadsdirektörens förslag till budget för år 2020 och ekonomiplan 2020–2023

En växande stads ekvation: Minskad skuld per invånare – servicen förbättras

Stadsdirektör Ritva Viljanen har idag publicerat sitt budgetförslag för år 2020. Slutsumman för driftsekonomin i Vandas budget för nästa år uppgår till 1 670 miljoner euro. Dessutom görs investeringar för 149 miljoner euro. Skatteinkomsterna uppgår enligt beräkningarna till 1 074 miljoner euro, d.v.s. 6,3 procent mer än innevarande år. Lånebeståndet hålls på fullmäktigeperiodens målnivå, d.v.s. under en miljard euro.

Från början av nästa år införs organisationsmodellen Nya Vanda varvid strategin kommer att få en synligare roll i både stadens ledning och i verksamheten.

BUDGETEN 2020

1,67 mrd.

driftsekonomiutgifter

149 milj.

investeringar

SKATTEINKOMSTER 2020

+ 6,3 %

TOTALT

1,074 mrd. €

närmare

4 000

NYA INVÅNARE

I SLUTET AV 2020 SAMMANLAGT

236 053

INVÅNARE

+ 600

DAGHEMSBARN
OCH SKOLELEVER

Vanda fortsätter att växa och även nästa år får staden närmare 4 000 nya invånare. I slutet av år 2020 beräknas Vandaborna uppgå till 236 053 invånare. Antalet barn i daghem och skolor ökar med sammanlagt 600. Uppskattningsvis 60 äldre personer behöver en ny plats inom serviceboendet med heldygnsvård. Fem daghem och två skolor är under byggnation.

Vid årsskiftet pågår nybyggnadsarbeten vid daghemmen Kaivoksela II och Veturi, vid skolan Hämeenkylä koulu och en idrottshall, samt en servicebyggnad i Myrbacka idrottspark. Under år 2020 byggs idrottshalllokaler i Hästhagen samt en paviljong för daghemmet Vapaalan päiväkoti. Byggsprojekt som påbörjas är utbyggnaden av skolan Leppäkorven koulu, samt byggnation av daghemmen Länsimäen päiväkoti och Uomarinteen päiväkoti samt daghemslokaler i anslutning till Jokiniemen koulu. Dessutom öppnas ett privat daghem i Myrbacka år 2020.

Till de största ombyggnadsprojekten hör Västersundom skola, skolorna Kilterin koulu och Leppäkorven koulu samt Kulturcentret Orvokki (Violen) för barn och unga.

Det investeras dubbelt mer i reparationer i anslutning till inneluftsproblem jämfört med i fjol, d.v.s. fem miljoner euro. Dessutom åtgärdas inneluftsproblem i samband med ombyggnader.

Balanserad ekonomi och tryggad tillväxt

– Vandas ekonomi har under de senaste åren utvecklats positivt och man har lyckats få den i balans. Stadens långsiktiga skulder har minskat med 200 miljoner från nivån år 2015 och lånebeloppet per invånare minskat med närmare 1 200 euro per invånare, till cirka 4 000 euro. Samtidigt har vi under åren 2016–2019 fått nästan 18 000 nya Vandabor. Bakom återbetalningen av skulderna ligger ett bra årsbidrag framför allt under åren 2016–2017 då staden hade betydande inkomster från markförsäljning samt avtalsersättningar, och

hela det kommunalekonomiska läget överlag var bättre. Skuldutvecklingen under åren 2018–2019 stöddes också av behovet av att minska stadens kassa i den nuvarande omvärlden med negativa räntor, säger stadsdirektör Ritva Viljanen, och fortsätter:

Precis som i andra kommuner har 2019 varit ett utmanande år för Vanda.

– Vissa exceptionellt stora kostnader hänförde sig till år 2019, bland annat löneförhöjningarna inom kommunsektorn, höjningen av de externa hyrorna, den utvidgade rätten till småbarnspedagogik som man genomfört i Vanda, införandet av Apotti, den stora höjningen av kommunandelen för HUS, samt nedskärningen av semesterpenningen som upphör 2020 men vars kostnadseffekt mestadels hänför sig redan till år 2019. Markförsäljningsinkomsterna har inte utvecklats som förväntat under år 2019. Dessutom har kostnadsutvecklingen inom social- och hälsovården varit klart kraftigare än planerat både inom stadens egna verksamhet och för HUS del inom den specialiserade sjukvården då bägge överskridit budgeten. Den riksomfattande reformen av skattesystemet som skatteförvaltningen genomfört innebär att Vanda får uppskattningsvis 32 miljoner mindre i kommunalskatteredovisningar för år 2019 jämfört med planerna och man är därför tvungen att öka stadens skuldbörda. Om vi hade fått skatteinkomstredovisningarna i vanlig ordning hade Vanda inte heller i år tagit lån.

År 2020 beräknas resultatet för räkenskapsperioden att visa ett underskott på 22 miljoner medan man förbereder sig på att höja stadens lånestock med omkring 52 miljoner.

annat på grund av ökningen i HUS kommunandel, ökade kostnader för IT-administrationen och Apotti, samt förhöjda externa hyror. Dessutom går den nuvarande löneuppgörelsen ut och nedskärningen av semesterpenningen i enlighet med konkurrenskraftsavtalet upphör. År 2020 beräknas resultatet för räkenskapsperioden att visa ett underskott på 22 miljoner medan man förbereder sig på att höja stadens lånestock med omkring 52 miljoner. Stadens lånestock hålls under den övre gränsen på 1 miljard euro som fullmäktige ställt upp till utgången av fullmäktigeperioden 2017–2021.

Budgeten 2020 tryggar förutsättningarna för tillväxt och utgår från en stark ekonomi samt fullmäktiges riktlinjer. Stadens inkomstfinansiering kommer år 2020 att förbättras då skatteredovisningsunderskottet faller bort och nedskärningen av statsandelarna avslutas. Driftsekonomi fortsätter att vara stram med beaktande av den kraftiga befolkningstillväxten och förändringen i den allmänna prisnivån.

Verksamhetsutgifterna ökar dock bland

Viljanen är nöjd över att Vanda lyckats sänka skuldbeloppet till samma nivå som de övriga städerna, trots att stadens tillväxt är bland de högsta i Finland. Invånartjänsterna har förbättrats och byggts ut i takt med tillväxten. Nästa år förbättras servicen ytterligare och som en investering i framtiden ingår en spårväg i planerna.

Vandabanan ett betydande stadsutvecklingsprojekt

I budgetförslaget för 2020 ingår anställning av personal för planering av Vandabanan, och budgeten utgör därmed grunden för att förverkligandet ska kunna inledas. Detta förutsätter att staten kommer med i finansieringen och att Vanda stadsfullmäktige fattar beslut om fortsatt planering. För planeringen och byggandet av Vandabanan ansöker staden om Tent-T-finansiering av EU.

Spårvägsrutten kommer att ha en central betydelse med tanke på stadsutvecklingen framför allt för områdena i östra Vanda. Utvecklingen av Håkansböle storområde framskrider betydligt tack vare Vandabanan. Inom planläggningen bereder man sig på att inleda bostads- och företagsplaneringen samt gatuplaneringen under ekonomiplanepreioden. Spårvägen stöder Vandas mål om att vara kolneutralt år 2030.

Förstärkning till social- och hälsovårdsväsendet

I budgeten för nästa år är social- och hälsovårdsväsendets anslagsökning högre än för de övriga verksamhetsområdena. Med detta strävar man efter att svara på resursbehovet inom social- och hälsovårdsväsendet. I höjningen ingår bland annat inrättandet av över hundra fler tjänster och befattningar. Resursbristen löses genom ett omfattande åtgärdsprogram som social- och hälsovårdsnämnden godkänt. I Vanda har man också fattat beslut om att höja socialarbetarnas löner. Dessutom utreder staden möjligheten till kvällsmottagningar vid hälsocentralerna. Planeringen av det nya välfärdscentret i Dickursby framskrider.

Serviceboende med heldygnsvård för äldre personer

Den nya enheten för serviceboende med heldygnsvård för äldre personer kommer att inleda sin verksamhet hösten 2020. Verksamheten kan antingen ordnas i egen regi eller konkurrensutsättas för att ta fram en producent. Det är framför allt antalet vandabor över 75 och 80 år som ökar snabbt under de närmaste åren. Att tryggt kunna bo kvar i det egna hemmet har hög prioritet. Utgående från befolkningstillväxten kommer behovet av platser inom serviceboende med heldygnsvård under de närmaste åren att vara runt 50 platser per år. Enheten i Tavastby svarar på detta behov för nästa års del.

En ny paraplymodell för familjeservicen

Familjeservicen utvecklas som helhet med betoning på förebyggande arbete. Vanda inleder ett program, där man inbjuder stadens verksamhetsområden, organisationer och företag att delta. Under det gemensamma paraplyet arbetar olika aktörer, delvis enligt den isländska modellen.

Vikarier till daghemmen

I nästa år utvidgas lösningen med ersättare från Seure till att gälla alla daghem. För att förbättra tillgången arbetar ersättarna inom ett lokalt begränsat område. Man har för avsikt att öka antalet ersättare med cirka 50 personer och i budgeten har reserverats en halv miljon euro för ändamålet.

Småbarnspedagogiken tar i bruk ett nytt styrsystem VaSa, med vars hjälp familjerna oberoende av tid och plats kan sköta ärenden på ett smidigare sätt.

Satsningar på skolelever och kultur

Skolorna i Vanda fortsätter med digispårningen och Vanda har för avsikt att bygga en enhetlig helhet av system för digital inläring. För plattformprojektet på fyra år som är unikt i sitt slag har budgeterats 10,8 miljoner euro och Business Finland har bidragit med tidernas största finansiering på 5,5 miljoner euro.

Firandet av självständighetsdagen i klass fyra görs till en tradition som återkommer varje år. Festen har fått ett verkligen positivt mottagande av barnen och deras familjer. Staden vill erbjuda sina barn den här upplevelsen och erfarenheten.

Varje elev som går ut grundskolan och även tusen gymnasieelever får en sommarjobbssedel. Resultaten från det innevarande årets försök var så positiva att man beslutade fortsätta med att dela ut sedlar.

För kulturservicen har budgeterats 420 000 euro mer än detta år. Avsikten är att öka antalet evenemang, upplevelser och möjligheter till hobbyverksamhet.

Håkansböle gårds ekonomibyggnader börjar renoveras.

Parkmåltider för barn – även verksamhet som främjar matsmältningen

Det innevarande årets försök med måltider under sommaren var lyckat. I nästa år utvidgas parkmåltiderna och 50 000 euro har reserverats för ändamålet. Nu kommer också idrottsservicen med i parkverksamheten och barnen erbjuds, vid sidan av måltiderna, meningsfull sysselsättning tillsammans med familjen.

Aviation Academy till Aviapolis

Samarbetet med högskolor och universitet utvidgas. Ett samarbetsavtal har beretts med Aaltouniversitetet och Helsingfors universitet. Aviapolis får en ny läroinrättning för utbildning inom flygbranschen, Aviation Academy, som baserar sig på nätverkssamarbete. Planeringen av Varias nya lokaler framskrider samtidigt som man utreder möjligheten att i brett samarbete grunda ett campusområde för andra stadiet i Vanda.

Ännu högre sysselsättning genom ett kommunförsök

Vanda vill vara med i ett kommunförsök som gäller sysselsättningen inom vilket statens uppgifter i anslutning till sysselsättningen överförs på kommunens ansvar. Kommunernas arbetsledning får, utöver personalen, också rätten att fatta beslut om användningen av sysselsättningsanslagen. Skötseln av sysselsättningen effektiveras ytterligare, då man får en enda process för att sköta sysselsättningen i stället för statens och kommunens separata processer. Målsättningen är att genast i ett tidigt skede hjälpa arbetslösa och satsa på personlig service.

Sysselsättningen i Vanda uppgår redan nu till de 75 procent.

Redan nu satsas det i Vanda mer på att sköta sysselsättningen än vad kommunerna är förpliktade till enligt lagen och vi vidareutvecklar tjänsterna. Sysselsättningen i Vanda uppgår redan nu till de 75 procent som landets regering eftersträvar för hela Finlands del. Vanda börjar nästa år koncentrera största delen av de tjänster som riktar sig till ungdomar till Liitos lokaler på Näckrosvägen i Dickursby. Där har man för avsikt att, utöver ungdomsservicens lokaler, också placera Navigatorn och coachningshuset Lux och dessutom arbets- och näringscentralens myndighetstjänster för ungdomar. Kompetenscentret Vantaan osaamiskeskus som verkar i samma fastighet stöder sysselsättningen av invandrare på många olika sätt. Liitos öppettider utökas också till kvällen.

Redan nu satsas det i Vanda mer på att sköta sysselsättningen än vad kommunerna är förpliktade till enligt lagen och vi vidareutvecklar tjänsterna. Sysselsättningen i Vanda uppgår redan nu till de 75 procent som landets regering eftersträvar för hela Finlands del.

Marginaliseringen minskas genom positiv särbehandling

Arbetet med att förebygga marginalisering fortsätter i Vanda med ett områdesprogram för positiv särbehandling, med en årsbudget på två miljoner euro. Mer stöd riktas bland annat till områdenas skolor, småbarnspedagogik och ungdomsarbete samt till social- och hälsovårdsväsendet. I Håkansböle grundas ett nytt medborgarhus, som upprätthålls av en organisation och där stadens tjänster i området erbjuds och även presenteras. Underhållet och trivselen i områdena ökas.

Invånarlokal för alla

Ett mål i anslutning till servicenätet är att varje storområde ska ha mötesplatser som passar för organisationer och invånare. Efter de invånarlokalerna som hösten 2019 öppnats i Dickursby, Korso och Mikkola söker man efter en lämplig plats för en invånarlocal i Håkansböle.

År 2020 öppnas invånarlocalen i Lejle i ett nybyggt hus medan invånarlokalerna i Håkansböle och Björkby placeras i hyreslokaler i anslutning till biblioteket.

Banbrytande digital markanvändning

Vanda är med sitt MATTI-projekt en föregångare när det gäller digitalisering av markanvändningen. Markanvändningens verksamhetsmodell och data-system, dvs. MATTI, är i bruk nästa år. Den omfattar data från markanvändningens hela livscykel från planläggning och planering till byggande och underhåll. MATTI är först i världen med att samla all data i en digital stadsmodell baserad på geografiska data.

Vanda har i likhet med de övriga kommunerna i huvudstadsregionen förbundit sig till de gemensamma målen för markanvändning, boende och trafik. Staten och Helsingforsregionens kommuner har under loppet av år 2019 fört överläggningar om ett nytt avtal (MBT) för att uppbacka stora infraprojekt och främja bostadsproduktionen åren 2020–2023. Med avtalet strävar man efter att säkerställa en för stadsregionernas utveckling tillräckligt stor byggnadsvolym. Man har föreslagit att Vandabanan tas upp i MBT2020-avtalet med staten.

Simhall och sommaroas för rekreatjonsbruk

Man utvecklar simhallarnas servicenät genom att bygga en ny simhall i nordöstra Vanda. Bakom projektet ligger ett beslut om nedläggning av skolan Korson koulu och den ålderstigna simhallen i anslutning till skolan. På grundval av en utredning som gjordes under våren fattades ett beslut om att placera simhallen i Elmo-området.

En behovsutredning görs före årsslutet och detaljerna preciseras under projektplaneringsskedet nästa år. Vid planeringen av hallens bassänger och funktioner beaktas hallens rekreatjonsbruk och mångsidighet särskilt ur barns och den äldre befolkningens perspektiv.

Ett utredningsarbete inleds om byggandet av en sommaroas i närheten av Dickursby simhall.

Ett klimatneutralt Vanda 2030 som mål

Vägkartan för resurssmarthet fastställer Vandas långsiktiga miljömål. Med hjälp av kartan strävar man efter att uppnå en klimatneutral och avfallsfri stad. Den cirkulära ekonomin och förnybara energin står i navet av resurssmarthet. I byggandet eftersträvar Vanda energieffektivitet och utnyttjar särskilt jordmassor och återvinningsmaterial nästa år. Den resurs-smarta rörligheten utvecklas mångsidigt. Man främjar cykling genom att bygga kvalitetskorridorer för cykeltrafik, utveckla cykelparkeringen och stadscykelssystemet.

Vanda Energi har redan tidigare offentliggjort sitt beslut om att helt avstå från att använda stenkol år 2022. Beslutet påskyndar förverkligandet av ett klimatneutralt Vanda år 2030.

Prisbelönt arkitektur och centrumområden under ständig utveckling

Styrkan hos Vanda ligger i de levande och särpräglade stadscentrumen. Fokus i stadens tillväxt ligger i dess allt tätare centrumområden vid goda kollektivtrafikförbindelser. Kivistöområdet tilldelades Finlands Arkitektförbund SAFA:s pris för urban planering och genomförande av hög kvalitet. Daghemmet Vaaralanpuiston päiväkoti är för tillfället nominerad till

Finlandiapriset för arkitektur. Nästa år fortsätter det intensiva byggandet av samtliga sju stadscentrum.

I Aviapolisområdet är utvecklingen fortsatt stark: I Skattmans byggs ett stadscentrum som till sin framtoning samtidigt är urban, internationell och naturnära. Aviapolis planeras till en tät kvartersstad där man kan leva koldioxidsnålt och röra sig till fots. På ritborden finns ett flertal bostads- och kontorsprojekt, ett internationellt konstnårsresidens och en temporär evenemangspunkt vid Aviapolis station på Ringbanan. Nästa år startar också byggandet av betydande nya affärslokaler samt två stora hotellprojekt i Aviapolis.

Ett genusperspektiv på fördelningen av tjänster

Vanda utför jämställdhetsarbete i alla sina tjänster och i synnerhet utvecklas den genusedvetna budgeteringen. Genusperspektivet beaktas i budgetberedningen då fördelningen av offentliga medel utvärderas

Dickursby centrum, det nya torget och biblioteksparken är prisbelönta miljöer. Daghemmet Vaaralanpuiston päiväkoti: foto Mika Huisman, Finlandiapriset i arkitektur

ur ett jämställdhetsperspektiv. Metoden lärs in med hjälp av pilotprojekt. Samtliga verksamhetsområden i staden har minst ett pilotprojekt. Pilotprojekten omfattar stadsbiblioteket, den svenskspråkiga servicen, kollektivtrafiken, upphandlingarna, mun- och tandhälsan och kompetenscentret för invandrare.

Planeringen av det nya kontorshuset går framåt

Ämbetshuset på Konvaljvägen 13 har under höstens lopp tömts på stadens funktioner. Rivningen av byggnaden inleds i början av november och det nya kontorshusets byggentreprenad konkurrensutsätts i slutet av året. Stadens fastighetsbolag VTK Kiinteistö Oy ansvarar för konkurrensutställningen och är byggherre för kontorshuset. Kontorslokaler planeras för omkring 800 arbetstagare vid staden. Enligt en aktuell tidtabell sker inflyttningen i det nya huset sommaren 2024. Utöver kotorslokaler får kvarteret Konvaljvägen 13 affärs- och servicelokaler, en underjordisk parkeringsanläggning och boende. Genom en centralisering av lokaler strävar man efter ett intensivare samarbete mellan samtliga verksamhetsområden. Centraliseringen och det moderna aktivitetsbaserade kontoret sänker lokalkostnaderna. Det nya kontorshuset blir en del av stadshuset med hjälp av en förbindelsekorridor. Resurssmartheten märks bland annat i energieffektivitetskraven och målen för materialåtervinning

Lösningar av betydelse i den närmaste framtiden

Vanda är med i beredningen av en särlösning för social- och hälsovårdsreformen i Nyland. Lösningen kommer att ha betydande konsekvenser för Vanda, men inte ännu nästa år.

Nyckeltal i stadsdirektörens förslag

Antal invånare 31.12.2020	236 053
Nya invånare	+ 3 576
Inkomstskattesats	19 (oförändrad)
Verksamhetsutgifter	- 1 670 milj. euro
Skatteinkomster	1 074 milj. euro
Kommunalskatt	914 milj. euro
Samfundsskatt	76 milj. euro
Fastighetsskatt	84 milj. euro
Statsandelar	216 milj. euro
Årsbidrag	93 milj. euro
Räkenskapsperiodens resultat	- 22 milj. euro
Bruttoinvesteringar	- 149 milj. euro
Internt tillförda medel för investeringar, %	63 %
Förändring i den långfristiga lånestockens	52 milj. euro
Långfristig lånestock	949 milj. euro
Lånestock per invånare	4 020 euro
Den nya våningsytan för bostäder	240 000 m ² -vy

Budgetbehandlingen

- Överläggningar mellan stadsfullmäktigegrupperna 28.10.2019
- Stadsstyrelsen 28.10.2019
- Stadsfullmäktige 11.11.2019 (direktsändning vantaakanava.fi)

vanta.fi/talousarvio